

SÖYLESEM TEYSİRİ YOK SUSSAM GÖNLÜM RAZI OLMUYOR

SÖYLESEM TEYSİRİ YOK SUSSAM GÖNLÜM RAZI OLMUYOR

Kaçıncı kez yazdım bilmiyorum: Kızılbaş Aleviler, “Devriye” inançları gereği, ölüme inanmazlar. Bu yüzden “bu Dünyadan göçtü”, “don değiştirdi”, “devretti” derler; Dünyadan göçeni sırlar, devrinin kolayca olması için “devri asan olsun” diye gülbank okurlar. Devri asan olsun demek devri kolay olsun demektir.

Hacı Bekteş Çelebilerinden Şiiri, o meşhur devriyesinin sonlarında şöyle diyor:

“Şu fenâ mülküne çok geldim gittim.

Yağmur olup yağdım ot olupbittim.

Urum diyârını ben irşâd ettim.

Horasan'dan gelen Bektaş idim ben.

Gâhi nebi gâhi veli göründüm.

Gâhi uslu gâhi deli göründüm.

Gâhi Ahmet gâhi Alî göründüm.

Kimse bilmez sırrım kallâş idim ben.

Hamdû lillâh şimdi Şîrî dediler.

Geldim gittim zâtım hiç bilmediler.

Kimseler bu remzi fehmetmediler.

Her gelen mâhluka kardaş idim ben.”

Alevi ozanlarının genellikle devriyeleri vardır ama sizler, Şiri ile Harabinin devriyelerini okursanız, bu konuyu anlar, bu konuda başkaca bir söze gerek olmadığını görürsünüz.

Bu inanış nerden gelir azıcık bunu anlatayım. Kaygusuz Abdal Gevher Name’sinde “Kim bu benim yoğuken ben cân idim / Katre degül ezeli ummân idim” diyor. Ten olmadan var olan bu can, sonunda anasırdan bir libasa bürünüp âdem sıfatında bu dünyaya geliyor. Bu yüzden Kaygusuz Baba Sultan “Bu âdem dedikleri el ayakla baş değil / Âdam manaya derler suret ile kaş değil” diyor. İşte bu mana ölmüyor, bu mana devrediyor, bunu anlamayanların Aleviliği anladıkları şüphelidir. Aleviler özdeki bu mananın eşit olduğuna inandıkları için, bu mananın cisimleşmiş hali olan insana da aynı gözle bakıyorlar; yani bu insanın vücudundaki farklılıkları mesela kara derili ya da siyah derili oluşu gibi erkek ya da dişi oluşuna da aynı değeri verip ona eşit gözle bakıyorlar.

Az önce televizyonda Alevi müziği formatında çalınıp söylenen bir türkü dinledim, “doğmak ölmek içindir” diyor; Gültekin kardeşler diye bir gurup söylüyordu. İnsan için “ölmek için dünyaya gelir” diyen bir adam kim olursa olsun, bu işin sırrına vakıf olmamış demektir. Bana göre bu türkülerin

Kızılbaş Aleviliğın asimilasyonundaki payı, İzzettin Dođan Hoca ile Fettullah Gülen hocanın elbirliği ile yaptığı asimilasyonla kıyaslamak gerekmez mi? Birazda bunlarla ilgilenmek gerekmez mi?

Aşkı muhabbetimle. 14 Eylül 2013 Emlek bölgesi.

Ali Rıza Aydın